

ASPERGILOZA PULMONARĂ ASOCIATĂ COVID-19 – PROBLEMĂ DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ÎN CONTEXTUL PANDEMIEI

Oana-Simina IACONI^{1,2}, Alexandru CORLĂTEANU¹

¹Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

²Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Republica Moldova

Autor corespondent: Oana-Simina Iaconi, e-mail: oanasimina.iaconi@usmf.md

Cuvinte-cheie: aspergiloza pulmonară, COVID-19, APAC, ATI, incidență, prevalență, mortalitate.

Introducere. Pandemia COVID-19 a afectat circa 684 317 088 de persoane la nivel mondial, provocând 6 833 935 de decese. Imunosupresia severă a pacienților cu COVID-19, ca urmare a comorbidităților și a tratamentelor utilizate, cresc riscul de asociere a COVID-19 cu alți agenți infecțioși, inclusiv fungi. Un interes sporit prezintă infecția secundară cu *Aspergillus* spp. Care este o complicație cu o rată de diagnostic redusă și cu un tratament cu prognostic modest.

Scopul. Analiza situației epidemiologice prin aspergiloza pulmonară asociată COVID-19 la nivel mondial și determinarea necesității abordării acestei maladii ca o nouă problemă de sănătate publică.

Material și metode. În bazele de date PubMed și Scopus au fost identificate 640 de lucrări la tema aspergiloza pulmonară asociată cu COVID-19. Dintre acestea au fost excluse 300 de duplicate. Utilizând căutarea avansată prin operatorii BOOLEAN „AND”, „OR” și „NOT” conform cuvintelor-cheie au fost selectate 97 de publicații din care au fost excluse cele ce nu au fost articole (n=23), articolele care au fost publicate după 2021 (n=33) și rapoartele de caz, seriile de cazuri, studiile descriptive și clinice (n=24). Manual au fost excluse zece articole care prezentau studii comparative. În cercetarea finală au fost incluse 7 articole.

Rezultate. Studiind articolele selectate am determinat că indicii epidemiologici prezintă fluctuații majore. Conform datelor din aceste articole, pacienții cu COVID-19 internați în secțiile ATI (Anestezie și Terapie Intensivă) prezintă un risc major de asociere a COVID 19 cu aspergiloza. Mitaka H. și coaut. au raportat o incidență de 10,2% și o mortalitate de 54,9% în rândul pacienților cu APAC (Aspergiloza Pulmonară Asociată COVID-19), în studiu fiind incluși 3148 de pacienți; Huang S.-F. și coaut. – o incidență de 12,3% (3184 cazuri depistate); Salmanton-Garcia J. și coaut. – o incidență de 6,8% într-un eșantion de 1902 de pacienți; Chong W.H. și coaut. – o incidență de 13,5% și o mortalitate intraspitalicească de 48,4% din cazurile confirmate după supravegherea a 1421 de pacienți; Chen W. și coaut. – o incidență de 14% (din 3441 cazuri de COVID-19) cu o rată de mortalitate de 52% din cazurile confirmate; Kariyawasam R.M. și coaut. – o incidență de 10% cu o rată de mortalitate de 59,2% într-un eșantion din 3297 de pacienți cu COVID-19 selectați din secțiile ATI; Rouze A. și coaut. – între 3 și 28%, cu o rată a mortalității între 36 și 74%, fiind cele mai mari cifre din toate studiile.

Concluzii. Deși indicatorii epidemiologici sunt dependenți de eșantionul de studiu, s-a determinat că pacienții cu COVID-19 internați în secțiile ATI sunt expuși unui risc sporit de dezvoltare a APAC ce reprezintă un factor suplimentar de deces al pacienților. Având în vedere că aproape jumătate dintre pacienții confirmați cu APAC decedează, este imperativ ca această complicație a COVID-19 să fie tratată ca o amenințare pentru sănătatea publică la nivel global. În Republica Moldova nu sunt date referitor la această maladie, deci problema trebuie cercetată și la nivel național.